atów Paszportów POLITYKI 2012

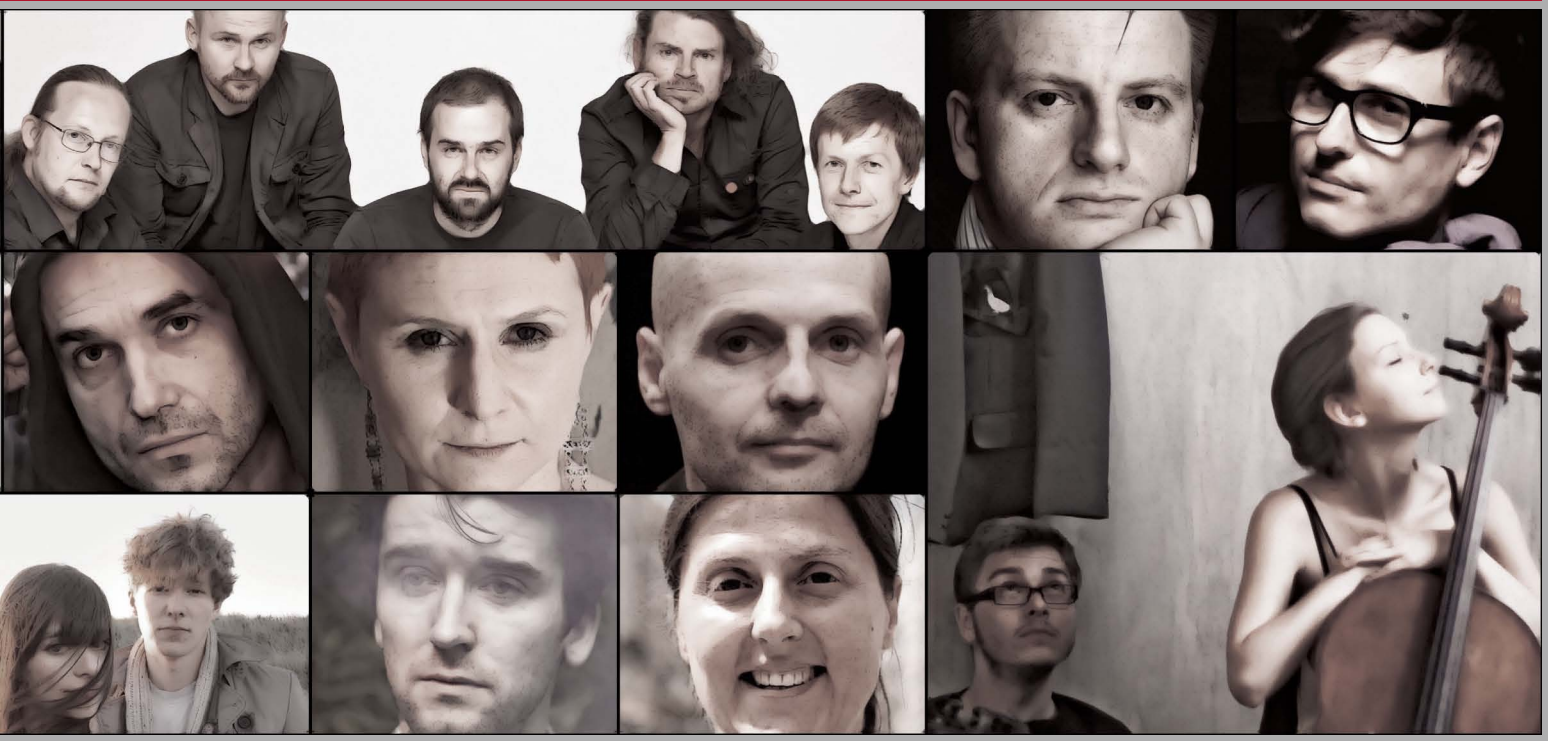

▶ Wejdź na stronę www.polityka.pl/paszporty, zaloguj się lub załóż konto.

▶ Oddaj głos na swoich faworytów w kategoriach: **FILM • TEATR • SZTUKI WIZUALNE • MUZYKA POWAŻNA • MUZYKA POPULARNA • LITERATURA.**

▶ Odbierz **nagrodę gwarantowaną – miesięczny dostęp do POLITYKI CYFROWEJ**.

Ta forma pozwala na czytanie naszego tygodnika na komputerze, tablecie, e-czytniku i smartfonie. W POLITYCE CYFROWEJ znajdziesz nie tylko najnowszy numer, ale i archiwalne treści.

▶ A jeśli dodatkowo uzasadnisz swój wybór, możesz wygrać **zaproszenie na uroczystą Galę** wręczenia Paszportów POLITYKI 2012 (15 stycznia 2013 r. w Warszawie). Pozostałych zwycięzców nagrodzimy **tabletami** oraz **czytnikami***.

Regulamin plebiscytu i konkursu oraz sylwetki nominowanych znajdziesz na stronie polityka.pl/paszporty.

PARTNERZY PASZPORTÓW POLITYKI

MECENASI POLSKIEJ KULTURY

Bank Pekao ORLEN PZU PGE Polska Grupa Energetyczna

PATRON MEDIALNY

TVP 2

COPYRIGHT © POLITYKA Spółdzielnia Pracy. Wszelkie prawa zastrzeżone. Dalsze rozpowszechnianie artykułów, w tym artykułów na aktualne tematy polityczne, gospodarcze i religijne, opublikowanych w POLITYCE, jest zabronione.

TEMATY ROKU

14 Martyna Bunda **Dlaczego konwencja o przemocy budzi agresję**

16 Edwin Bendyk **Jak przepowiadać, żeby się sprawdziło**

18 Janina Paradowska **Polityczne ruchy pod skorupą**

21 **Zostań prorokiem we własnym kraju**

LUDZIE I WYDARZENIA 2013

PATRONI ROKU

22 Manula Kalicka **Romuald Traugutt – bohater z przypadku**

25 Marek Henzler **Jan Czochralski – niedoszły noblista**

RYNEK

28 Adam Grzeszak **Piotr Woźniak – będzie łupkowy PO-PiS?**

32 Cezary Kowanda **Jakub Karnowski – uczeń Balcerowicza wziął się za kolej**

ŚWIAT

34 Łukasz Wójcik **Chuck Hagel – republikanin u Obamy**

37 Tomasz Zalewski **John Kerry – prawie prezydent następcą prezydentowej**

38 Marcin Wojciechowski **Dmitrij Rogozin i Aleksiej Kudrin – kto zastąpi Putina?**

41 Wawrzyniec Smoczyński **Peer Steinbrück – nowy kanclerz?**

42 Wawrzyniec Smoczyński **Mario Draghi – najbardziej wpływowy człowiek w Europie**

45 Jagienka Wilczak **Chorwacja ucieka od przeszłości**

48 Roman Frister **Beniamin Netanjahu – znów wygra, ale czy to dobrze?**

50 Artur Domosławski **Prezydent kontra blogerka – Yoani Sanchez punktuje Raula Castro**

54 Adam Szostkiewicz **Justin Welby – arcybiskup z branży naftowej**

56 Jędrzej Winiecki **Aung San Suu Kyi – jak się odnajdzie w wolnej Birmie**

HISTORIA

58 Piotr Tarczyński **Jaki był naprawdę Abraham Lincoln**

NAUKA

62 Edwin Bendyk **Colin Angle i jego iRoboty**

65 Marcin Rotkiewicz **Svante Pääbo wskrzesza neandertalczyków**

66 Zygmunt Pruski **Immanuel Wallerstein wieszczy koniec kapitalizmu**

68 Edwin Bendyk **Akademia pana Khana**

KULTURA

70 **Premiery 2013 r.**

72 Aneta Kyzioł **To ich będziemy oglądać**

76 Łukasz Maciejewski **Krzysztof Krauze i jego „Papusza”**

79 Dorota Szwarcman **Witold Lutosławski – miejsce w panteonie**

82 Janusz Wróblewski **Co wiadomo o „Wałęsie”**

84 Bartek Chaciński **David Cage i jego najnowsza gra**

KARIERY

86 Janusz Wróblewski **Powrót Schwarzeneggera**

89 Artur Domosławski **Pep Guardiola – znowu będzie o nim głośno**

92 Mariusz Herma **Megarewanż Kima Dotcoma**

95 Piotr Stasiak **Wydrukuj sobie buty i co chcesz**

STAŁE RUBRYKI

• 6 Mleczko i Mizerski • 8 Ludzie i wydarzenia
• 99 Wojewódzki • 100 Do i od redakcji • 101 Passent
• 102 Stomma • 103 Tym • 104 Fusy • 106 Polityka i obyczaje

16 Całkiem dużo da się przewidzieć

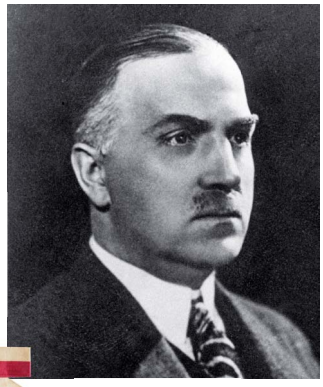

22 Carski oficer, polski bohater

25 Drugi po Koperniku

86 Terminator, dawniej gubernator

62 iRoboty do roboty

92 Zemsta Dotcoma

Kup książkę

Sambucol®

Grypa krótsza o 4 dni!*

Informacja o produkcie Sambucol® 12/2012

Polecany przez pediatrów w przeziębieniu i grypie

SUPER PREZENT

2 książki do słuchania (audiobooki)

wyłącznie w promocyjnych opakowaniach

Kup Sambucol i dołącz do elitarnego grona słuchaczy. Wewnątrz promocyjnych opakowań znajdziesz unikalny kod pozwalający pobrać za darmo 2 wybrane audiobooki, po jednym z kolekcji dla dzieci i dla dorosłych. Pytaj w dobrych aptekach.

Kup książkę

***www.sambucol.pl**

andrzej mleczko

GALERIE ANDRZEJA MLECZKI: KRAKÓW, UL. ŚW. JANA 14, WARSZAWA, UL. MARSZAŁKOWSKA 140

www.mleczko.pl

sławomir mizerski z życia sfer

felieton

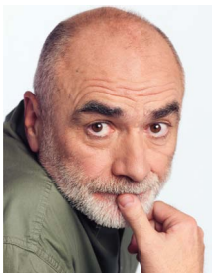

Końca nie widać

Zaczyna się nowy rok, dlatego warto się zastanowić, w jakim kierunku zmierza sytuacja w kraju. Otóż CBOS podał, że w opinii 67 proc. Polaków sytuacja w kraju zmierza w złym kierunku, podczas gdy 24 proc. Polaków uważa, że w dobrym. Z kolei 13 proc. nie ma w tej sprawie zdania, co może świadczyć o tym, że nie interesuje ich, w jakim kierunku zmierza sytuacja w kraju, prawdopodobnie dlatego, że i tak kierunek ów jest nieznany.
Tak czy inaczej nie ma wątpliwości, że sytuacja w kraju zrobiła się mało poważna. Są niepokojące sygnały, że Polak przestał z Polakiem rozmawiać i zaczął się z niego wyśmiewać. Rozkręcany przez niektóre media przemysł śmiechu kwitnie, a najbardziej poszkodowane są osoby wierzące. „Kto odważnie opowiada się za wiarą chrześcijańską, jej nakazami moralnymi, ten jest od razu ośmieszany" – przyznał w niedawnym kazaniu pasterkowym wiceprzewodniczący episkopatu arcybiskup Gądecki.

Ze słów tych przebija przygnębiająca prawda: poważnie do religii podchodzą dziś już tylko osoby wierzące. Z obawy przed wyśmianiem niektórzy Polacy w ogóle nie przyznają się, że są katolikami, inni od katolicyzmu odchodzą, gdyż z dwojga złego wolą być w grupie wyśmiewającej, a nie w wyśmiewanej. W tej sytuacji trudno się dziwić, że za katolików uważa się obecnie zaledwie 80 proc. najbardziej zdeterminowanych i bezkompromisowych Polaków, których żaden śmiech nie pokona.
Wracając do sondażu CBOS, warto zauważyć, że z niewiadomego powodu pominął on sporą grupę Polaków. Są to Polacy, którzy uważają, że sytuacja w kraju nie zmierza w żadnym kierunku. W opinii tych Polaków sytuacja ta stanęła i stoi, co powoduje, że od pięciu lat PO rządzi, PiS zaś jest w opozycji. W dodatku nikt nie wie, kiedy ta niecieka-wa sytuacja ulegnie zmianie, gdyż im bardziej PiS usiłuje ją zmienić, tym bardziej jest ona taka, jaka jest.

Zdaniem niektórych, szansą na całościową zmianę tej sytuacji mógł być zapowiadany w prasie i telewizji koniec świata. Zjawisko anonsowano jako wielką międzynarodową atrakcję, niestety nie zaobserwowano go praktycznie nigdzie poza Śląskiem, gdzie ruch kolejowy został sparaliżowany do tego stopnia, że przestał istnieć.
Co ciekawe, nie przestali istnieć korzystający z tego ruchu pasażerowie. Ludzie ci kataklizm przeżyli, chociaż część z nich na wiele godzin zamarła na peronach w oczekiwaniu. Dzięki uruchomieniu komunikacji zastępczej zostali odratowani i teraz niestety muszą żyć w świecie, który istnieje.

Koniec świata anonsowano jako wielką międzynarodową atrakcję, niestety nie zaobserwowano go praktycznie nigdzie poza Śląskiem, gdzie przestał istnieć ruch kolejowy.

Kup książkę

© AFP/EAST NEWS

Poczekalnia

Dla **Azji** będzie to rok oczekiwania. Daleki Wschód będzie więc czekał na to, co zrobi północnokoreański satrapa Kim Dzong Un, nie brak nawet nieśmiałych nadziei, że zacznie powolutku otwierać swój kraj. Może tu wzorować się na Birmie, której obywatele będą wyglądać pierwszych owoców demokratyzacji (o liderce birmańskiej opozycji na s. 56). Już teraz Azja Środkowa zacznie tęsknić za amerykańską obecnością w Afganistanie i związanymi z nią funduszami dla środkowoazjatyckich rządów, ten strumień pieniędzy niebawem wyschnie. W Indiach, czekających na wybory parlamentarne w 2014 r., najczęściej słyszalne będzie wezwanie do reform, które wreszcie wyzwolą gigantyczny potencjał tkwiący w ponad miliardzie Hindusów. Na razie indyjską pogoń za Chinami ogranicza powszechna bieda, system kastowy, bałaganiarstwo i fatalne zarządzanie. Jesienią Indie będą miały swoje 5 minut, gdy wystrzelą sondę badawczą w kierunku Marsa.
Na razie zmagają się z falą protestów po zgonie brutalnie zgwałconej 23-letniej studentki. Przemoc wobec kobiet jest jednym z głównych problemów społecznych dzisiejszych Indii.

Gorąco na południu

Równowartość miesięcznej pensji w skali roku stracą po tegorocznej podwyżce podatków pracownicy budżetówki w **Portugalii**. Lizbona będzie też prywatyzować, co się da, na sprzedaż idą m.in. krajowe linie lotnicze, lotniska i telewizja publiczna. **Hiszpański** rząd będzie się starał powstrzymać kataloński separatyzm oraz falę eksmisji przeprowadzanych przez banki na dłużnikach, a w wyniku cięć Hiszpanie w 2013 r. zapłacą za każde wezwanie karetki. **Greckie** banki będą potrzebować pomocy o wartości 27 mld euro, niewykluczone są też przyspieszone wybory, po których do rządu może wejść lewacka partia SYRIZA. We **Włoszech** w kwietniowych wyborach do parlamentu szansę na duży sukces ma partia dowodzona przez telewizyjnego komika Beppe Grillo. Gospodarki wszystkich czterech krajów skurczą się, a ich mieszkańcy będą w 2013 r. odliczać dni od strajków do zamieszek.

© REUTERS/FORUM

Ahmadineżad na emeryturę, Asad do Peru

Na **Bliskim Wschodzie** w 2013 r. szykuje się kolejny kryzys. W krytycznym stanie zdrowia jest prezydent Iraku Dżalal Talabani, ostatni człowiek, któremu zależy na integralności tego kraju. Sytuacji nie poprawi też niemal pewny triumf Beniamina Netanjahu w styczniowych wyborach do Knesetu, co izraelski premier uzna za akt akceptacji jego polityki wobec Palestyńczyków i Iranu (sylwetka izraelskiego premiera na s. 48). Nie będzie jednak zasługą Netanjahu odejście irańskiego prezydenta Mahmuda Ahmadineżada, któremu w czerwcu kończy się druga kadencja. W Egipcie sojusz Braci Muzułmanów i wojska będzie kwitł w najlepsze, a Syryjczycy prawdopodobnie pozbędą się w końcu Baszara Asada – jego wysłannicy starają się o azyl polityczny dla rodziny dyktatora w Ameryce Południowej.

Koniec rewolucji?

W **Ameryce Łacińskiej** w 2013 r. na uwagę zasłużą Wenezuela i Kolumbia. Ciężka choroba Hugo Chaveza stawia pod znakiem zapytania ponowne objęcie przez niego urzędu 10 stycznia. Obóz rządzący studzi nadzieje opozycji, ale możliwe, że śmierć Chaveza lub niezdolność do rządzenia wymusi nowe wybory. Chavez widzi następcę w 50-letnim Nicolasie Maduro, obecnym wiceprezydencie. Natomiast Kolumbia ma szansę zakończyć trwającą pół wieku wojnę domową. Rząd Juana Manuela Santosa rozpoczął rozmowy z partyzantami FARC, które toczą się m.in. na Kubie. Świat

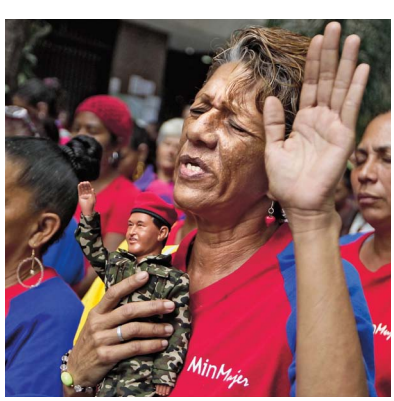

© REUTERS/FORUM

zadaje też pytania, czy w 2013 r. nowy prezydent Meksyku Enrique Pena Neto zakończy wojnę z kartelami narkotykowymi i czy Raul Castro przyzna Kubańczykom więcej wolności (o Kubie Raula Castro na s. 50).

Kup książkę